

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

70 let v Argentini

Leto LXXVII | 3. decembra 2018 - Buenos Aires, Argentina | Št. 36

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

63. SLOVENSKI DAN 57. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA 70-letnica društva Zedinjena Slovenija

Slovenski dan je prvi med vsakoletnimi prazniki v naši slovenski skupnosti. Praznujemo ga že 63 let.

Letos je bilo praznovanje združeno z 57. obletnico gostitelja, Slomškovega doma, in s cerkveno nedeljo Kristusa, Kralja vesoljstva. Celotno slavlje je pa potekalo v znamenju številke 70: toliko let je preteklo, odkar je velik del slovenskih beguncev priplul v Argentino, prav toliko odkar je bilo ustanovljeno naše krovno društvo "Zedinjena Slovenija" - takrat Društvo Slovencev. In prav toliko, kar

Slike Zofi Bokalič, Janko Koželnik in Pavel Brula

PREDSEDNIK ZEDINJENE SLOVENIJE | *Jure Komar*

Dragi rojaki!

Zbrani smo na tej 57. obletnici Slomškovega doma, 63. Slovenskem dnevu in 70-letnici društva Zedinjena Slovenija, pod geslom "Bodi v svoji besedi resničen, v dejanju pa pravičen".

Ura teče, nič ne reče, a slovenska skupnost je še zmeraj živa in delovna s svojimi društvi, domovi in tudi tednikom. Kdo od tistih Slovencev, ki so pred toliko leti pripluli v Buenos Aires, si je mislil, da bo na tem praznovanju 70 let pozneje! Hvala Bogu jih je še nekaj živih, drugi pa nas gledajo iz onega sveta.

Stanje in okolje, ki je sprejelo naše starše po dolgi vožnji iz domovine, je vzbudilo nujno potrebo do srečavanja in združenja moči. Tako so z jasnimi cilji, trdnimi vrednotami in pridnim delom začeli organizirati društva, ki še danes zbirajo slovenske rojake po Argentini.

Časi niso bili lahki, treba je bilo tudi zgraditi novi dom za družino, a zmeraj je bilo dovolj časa in moči za skupni krajevni dom. Pa ne samo za materialni dom, tudi volje in navdušenja za kulturne in športne dejavnosti. To veselje in privlačnost do slovenstva je doseglo, da se je preneslo iz generacije v generacijo, do današnjih dni. Seveda vse ni bilo rožnato, bili so tudi težki in žalostni časi na tej poti sko-

zi sedem desetletij.

Čas naprej teče in svet se prenavlja, realnost, ki nam jo kaže današnji svet in vpliva na našo družbo je čisto drugačna od realnosti, ki so jo doživeli naši predniki. Danes je povprečno slovenska skupnost v dobri ekonomski in socialni situaciji.

Izziv naše generacije, ki je je prevzela odgovornost vodstva krovne organizacije in posameznih društev, je posodobiti organizacije, da služijo skupnosti v današnjih razmerah. In kakor je rekel Martin Susnik v intervjuju v Svobodni Sloveniji; »starejši imamo nalogo da mladim pokažemo, kaj vse dobrega in vrednega lahko najdemo v skupnosti in kako to pospešuje njihovo osebno rast«.

Za konec bi se kot predsednik Zedinjene Slovenije v imenu vse slovenske skupnosti zahvalil za delo in trud vsem odbornikom in bivšim predsednikom, ki so vodili krovno organizacijo skozi teh 70 let, med njimi omenjam gospoda Lojzeta Rezlja, ki nas je letos zapustil. In vsa ta zgodovina je hvala Bogu shranjena na straneh tednika Svobodna Slovenija, ki tudi praznuje 70 v Argentini. Moramo se zahvaliti njenim urednikom in mnogim sodelavcem, ki so omogočili, da še skoraj neprekinjeno izhaja.

Hvala, Slovenci, naj vas Bog živi!

naš tednik Svobodna Slovenija izhaja na argentinskih tleh.

Ob 11. smo se zbrali na sončnem vrtu lepo okrašenega Slomškovega doma. Pomenljiva navada je, da na začetku slavja dvignemo argentinsko in slovensko zastavo, ki nas potem iz droga spremljata skozi cel dan, in zapojemo naši dve narodni himni. Navzoče je pozdravil predsednik Slomškovega doma, Marko Selan: "Bodi v svojih besedi resničen, v dejanju pa pravičen." Te besede našega zavetnika smo izbrali za geslo in želimo, da v tem duhu poteka današnje praznovanje, naj nam bodo vodilo za danes in tudi za vnaprej. - je povedal.

Prisotni so bili zastopniki naših organizacij in drugi gostje: veleposlanica Republike Slovenije, gospa Jadranka Šturm Kocjan, predsednik Zedinjene Slovenije, g. Jure Komar, naši duhovniki, predsedniki slovenskih domov: Miloš Mavrič za Slovensko Pristavo, Viktor Leber za Slovenski dom San Martin, Vinko Glinšek za Društvo Slovenska vas, Andrej Mehle za Naš dom San Justo, Damian Ahlin za Slovenski dom Carapachay in Slovensko kulturno akcijo, ter Alenka Prijatelj za Zvezo mater in žena. Med številno publiko smo šteli tudi skupino gostov iz Slovenije.

V dvorani Matevža Potočnika je bilo že vse pripravljeno za sv. mašo, ki jo je daroval delegat msgr. Jure Rode, s somaševanjem g. Franca Cukjatija, g. Tonija Burja in gostov gg. Ivana Albrehta in Jožeta Dolenca. Mašnik se je med pridigo še posebej spomnil 70-letnice prihoda slovenskih povojnih beguncev v Argentino. Da je bilo vzdušje bolj slovesno je pa gotovo pripomoglo petje zbora Ex Corde, ki ga vodi Marta Selan Brula.

Takoj po končani sv. maši je veleposlanica Jadranka Šturm Kocjan nagovorila prisot-

ne ter v imenu Republike Slovenije izročila priznanji Republike Slovenije in Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu društvu Zedinjena Slovenija za 70 let delovanja ter tedniku Svobodna Slovenija za 70 let izhajanja v Argentini. V voščilo in pozdrav je prisotnim namenila besede razumevanja in sprave za ves slovenski narod.

Slavlje je nadaljevalo v spodnjih prostorih Slomškovega doma.

Andrejka Dolinar Hrvat je otvorila že tradicionalno likovno razstavo ramoških umetnikov, ki so nam tudi letos pokazali originalne stvaritve. Nato so se gostje posedli k pogrjnjenim mizam in popoldne je potekalo naprej ob veselem druženju in obiskovanju stojnic na vrtu Slomškovega doma, vse do začetka popoldanskega kulturnega programa, o katerem podrobno pišemo na naslednjih straneh.

Prijeten pomladni večer je nudil lepo priložnost, da je naš praznik slovenstva nadaljeval še pozno v noč, ob zvokih mladih fantov skupine Km43 in ob domačih slovenskih čevapčičih.

Mariana Poznič

PREDSEDNIK SLOMŠKOVEGA DOMA | *Marko Selan*

Dragi članice in člani, cenjeni gostje,

Danes praznujemo 57. obletnico Slomškovega doma ter 63. Slovenski dan.

Ob 70-letnici prihoda povojne emigracije v Argentino lahko z velikim ponosom rečemo, da žrtev naših prednikov ni bila zaman.

Ko se zamislimo v okoliščine tistih let nastajanja slovenske skupnosti, v razvoj slovenskih domov po Argentini ter številnih organizacij, ki skrbijo za ohranjanje naših korenin, vidimo, da ne gre le za neki potek dogodkov, ki so se naravno odvijali skozi leta.

Opazimo, da nič ni nastalo samo od sebe. Vse je sad truda, požrtvovalnosti, volje in veliko vloženega časa ljudi, ki so bili prepričani, da mora skupnost obstati!

Slovenska zavest ni kakršnokoli darilo. Zavest je dar, ki se posreduje z zgledom, z vsakdanjim delom, z učenjem in vztrajnostjo.

Naši starši in stari starši so poleg skrbi za gradnjo novega doma na tujem in preživljanja svojih družin v težkih razmerah, sprejeli še nalogo, da to slovensko zavest posredujejo novim generacijam.

70 let po prihodu emigracije čutimo, da

je bilo delo pravilno izvršeno.

Njihovi nasledniki se zavedamo velikega prejetega poslanstva, da se slovenska zavest in duh ohranita še veliko let. Prepričani smo, da je pot, ki so nam jo nakazali, prava. Časi se spreminjajo in okoliščine z njimi, a vemo, da se moramo vsak dan bolj truditi za naš obstoj.

Danes imamo veliko pripomočkov, ki krajšajo zemljepisne razdalje. In prav tehnološki pripomočki, ki se jim včasih izogibamo, a so našim otrokom tako domači, nam postavljajo ves svet, takorekoč, na dlan. Naša generacija je v otroških letih spoznavala domovino staršev iz pripovedovanj, v negotovem upanju, da jo bo kdaj obiskala. Naši otroci pa imajo možnost, da skoraj v živo lahko sledijo tamkajšnjim dogajanjem.

A ni zadosti, da le opazujemo, kaj se v Sloveniji dogaja. Naša slovenska skupnost je most, da čutimo, da smo pravi Slovenci in nam istočasno daje to priložnost, da ustvarjamo naš lastni način slovenstva in poskrbimo za to, da nas tudi drugod spoznajo in priznajo kot enakovreden del naroda.

Utrdimo to zavest in še na mnoga leta!

63. SLOVENSKI DAN | 57. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA | 70-LETNICA DRUŠTVA ZEDINJENA SLOVENIJA

PREDSTAVITEV RAZSTAVE

Andrejka Dolinar

Spoštovani, lepo pozdravljeni!

Tudi letos so se šolski prostori spremenili v umetniško galerijo.

Bogastvo skupinskih razstav je raznolikost, ki nam prikazuje različne teme in tehnike.

Na današnji koloristično bogati razstavi, se prepletajo barvna polja z linearnimi poudarki v dveh in treh dimenzijah.

Danes razstavljajo:

Helena Klemenc, Andrea Quadri, Irena Žužek, Helena Loboda Oblak, Ana Marija Antonič, Veronika Brula, Ivan Hrovat, Andrejka Dolinar in pok. podobarski mojster Jože Žerovnik.

Dr. Andrea Quadri, slikarka in scenografinja, nas letos preseneča z deli v treh dimenzijah. To so reciklirana dela, kjer se združujejo najrazličnejše odpadke.

Helena Klemenc je slikarka in profesorica risanja. Tematika Helene Klemenc je obširna, vendar je človeška figura vedno prisotna v njenih delih. Tehnika je kemični svinčnik in akril.

Irena Žužek, grafična oblikovalka in slikarka. Razstavlja slike iz ciklusa "Expo Volatil". Uporablja mešane tehnike z grafizmi. Vključeni teksti so predvsem molitve Angelu varuhu.

Ana Marija Antonič, razstavlja cvetja in ročno vezana tihožitja v okroglih okvirih. Njena tehnika je akvarel.

Helena Oblak Loboda, ki se že več kot dvajset let ukvarja tudi z ročnimi deli, nam predstavlja izvirne, natančno izdelane prtičke z raznimi figurami, kjer prevladuje oblika smrekovega storža.

Veronika Brula, študentka arhitekture, razstavlja fotografije. Poleg tematike iz vsakdanjega življenja vključuje tokrat v svoja dela tudi človeka.

Ivan Hrovat je grafik, "comunicador publicitario", ki se ukvarja s fotografijo, posebno s slovenskimi pokrajinami iz raznih letnih časov.

Andrejka Dolinar predstavlja ekološki triptih, kjer barve predstavljajo življenje, pomanjkanje barv pa opozorilo gledalcu, kakšna lahko postane narava brez življenja, če ne bomo skrbeli za varstvo okolja.

Prav je, da se spomnimo pok. podobarskega in rezbarskega mojstra Jožeta Žerovnika, rojenega v Vodichah na Gorenjskem. V Argentini je kmalu postal znan po številnih delih v tukajšnjih cerkvah. Izdelal je kipe, križe za veliki oltar, križeve pote in druge, za 265 cerkva.

Sveti papež Janez Pavel II je odlikoval Žerovnika z medaljo za lesen kelih, ki so mu ga darovali urugvajski duhovniki. Njegova dela krajajo cerkve v mnogih argentinskih provincah, pa tudi v Čilu, Urugvaju, Paragvaju, Venezueli, Ekvatorju, Brazilu, Puerto Ricu in Združenih državah.

Lepo vas vabimo na ogled razstavljenih del, obenem se pa v imenu slikarjev in grafikov zahvaljujem odboru Slomškovega doma za vabilo.

Hvala lepa!

SLAVNOSTI GOVOR

Alenka Prijatelj

Bilo je v Nemčiji leta 1986, ko so med novicami po televiziji predstavili zadnji izum, ki naj bi spremenil svet. Na človeški dlani se je prikazala neka majhna svetlikajoča stvar, velika približno 2 cm. Nisem povsem razumela tehnične razlage, še manj pa sem si predstavljala, da bo tako majhna stvar postala tako pomembna. Tisto leto sem na lastne oči videla, kaj je prvi svet. V trgovinah je bilo polno novotarij, vsak dan se je na tržišču pojavilo nekaj novega. Začel se je pravi razcvet tehnologije. Danes je tisti majhen čip postal nenadomestljiv in lahko rečemo, da brez njega ne znamo več živeti.

Svet se je digitaliziral. Najprej so se pojavili računalniki, danes pa imamo telefončke, tablice, prenosnike, fotoaparate, USB ključke in še mnogo drugih stvari, ki jih mi starejši sploh ne poznamo. Naš svet se vrti zaradi čipa. Tehnologija in znanost napredujeta vsak dan z veliko hitrostjo in hočeta rešiti vse težave modernega človeka, mu pokazati najlažjo in najlepšo pot za doseg popolnega užitka. Čip zaposluje sodobnega človeka vseh 24 ur dneva. Nadomešča ure in budilke, radio, televizijo, stacionarne telefone, banko... Že v šoli otroke učijo, kako pritiskati na gumbe, da bi našli pravilni odgovor. Z enim klikom se dokopljejo do vseh informacij. Zakaj bi se učili poštevanko, če samo z enim klikom lahko rešijo najtežje račune, pridobijo vse zgodovinske podatke, izvejo vse o športu in najdejo prevode besedil v številne jezike. In tako tudi mi: kliknemo in takoj se nam na ekranu prikazuje najrazličnejši izdelki po najugodnejših cenah. Nakupe lahko opravimo kar po telefonu ali računalniku: kliknemo in uredimo rezervacijo za naslednje potovanje, hkrati pa si pogledamo seznam znamenitosti, ki si jih moramo ogledati; ponovno kliknemo in si preberemo vse časopise in obvestila o prometu na cestah. In tako se nadaljuje v nedogled.

Danes imamo že vsi napravo s čipom. Zaradi tega so naši podatki dosegljivi na spletu, čeprav se tega velikokrat niti ne zavedamo. Skoraj vsak lahko izve, kje se trenutno nahajamo, kaj počnemo, kaj nam je všeč, česa si želimo, s kom smo povezani. Kaj pa je sredi vsega tega razvoja človek? Kaj smo mi v tem digitalnem svetu? Ali smo tudi mi le tipka, na katero nekdo pritisne in naredimo, kar hoče? Mediji in reklame nam obljublajo srečo, če bomo le kupili to, kar oglašujejo. A moderni svet pozablja, da je bil človek ustvarjen po Božji podobi, kot piše v Svetem pismu takoj na začetku: »Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po Božji podobi ga je ustvaril, moškega in ženske je ustvaril«. In Bog je podaril človeku pamet, modrost in svobodo. Človek pa je hotel postati kakor Bog. Svetopisemsko resnico o grehu dobro poznamo, kakor tudi resnico o odrešenju.

In vendar, če smo bili ustvarjeni po Božji podobi, potem stremimo k redu in usklajenosti, k lepoti, dobroti, pravičnosti, harmoniji, popolnosti in drugim vrednotam in krepostim, ki jih je Bog vlil v našo naravo. Hrepenimo po večnosti in sreči, ki ju bomo dosegli le, če živimo po božjih zakonih. Skozi celotno človeško zgodovino opazujemo, da so narodi verovali v neko nadnaravno bitje, v Boga, ki je nad človekom in celo skrbi za človeka. Bog, ki je vedno bil in vedno bo.

Nekaj nepojmljivega za človeka, ki mu je čas do sekunde odmerjen. Zgodovina nam ravno tako prikazuje, kako se je človek upiral Bogu, kako je hotel postati vseveden in večten kakor Bog. Ta zgodba se ponavlja skozi vso zgodovino prav do današnjih dni, ko smo prisiljeni poslušati in brati vse, kar nam ponujajo vsemogočni mediji, ki skupaj z Nietzschejem trdijo, da Boga ni, da je Bog umrl, da ni ustvaril sveta, ampak da je ta nastal sam od sebe. Razne ideologije nas prepričujejo, da moralnih zakonov ni več, da se ne rodimo kot moški in ženske, ampak si spol lahko izberemo sami, da je vse, kar nam prinaša užitek, dovoljeno, da lahko ubijemo še nerojenega otroka. In tako, v imenu svobode, nasprotujejo naravnemu redu, pravičnosti, harmoniji, dobroti in lepoti stvarstva. Njihovo geslo je: »Prepovedano prepovedovati«. V imenu človekovih pravic teptajo človeka.

Prihaja advent in vsa mesta sveta bodo okrašene za božične praznike. Na tisoče bleščečih lučk bo razsvetljevalo ulice in trgovine nam bodo ponujale vabljive moderne izdelke. Tudi doma bo treba pripraviti vse za družinsko praznovanje. Ob vsem tem blišču pa nihče ne omenja Jezusovega rojstva, ki je prava vsebina božiča. Nihče več ne govori o učlovečenju Boga, ampak je v ospredju povečevanje človeškega užitka in bogastva. To je podoba sveta enaindvajsetega stoletja, v katerem živimo. A kljub znanosti in tehnologiji dvatisočletno izročilo ostaja in bo ostalo nespremenjeno. Človek je grešil proti Bogu, in vendar nas je Bog odrešil. Mi v to resnico verjamemo in kar smo prejeli od staršev, se trudimo tudi živeti. Oni so nam zgled in kažipot.

Pred 73 leti so celo tvegali svoja življenja, da bi branili vero in svobodo. Zato so zapustili vse, kar so imeli, in šli v neznani svet. Takrat niso vedeli, ne kje bodo spali, ne kaj bodo jedli, ampak so trdno verovali v Božjo pomoč in ljubezen. V tistih žalostnih dneh maja 1945, ko so izvedeli za pobjo svojih najdražjih, so se združili v skupnem joku in molitvah, tako v Vetrinjski cerkvi kot po drugih taboriščnih kapelah v Avstriji in Italiji. Imeli so voditelje, predvsem duhovnike, ki so jih bodrili in opogumljali, v molitvi pa so dobili moč in smisel za nadaljnje življenje. Zato so lahko odpustili, pozabiti pa niso mogli. Z veliko korajžjo so nadaljevali svojo pot. V tistih žalostnih dneh, v tisti skupni molitvi in v tistih solzah je nastala naša skupnost. S svojo molitvijo so izprosili blagoslov. To je njihova dota, ki so jo prinesli s seboj čez morje. Prišli so praznih rok v neznan dežel; brez strahu in z velikim zaupanjem v Božjo pomoč in blagoslov.

“

Človek ima tudi srce in ustvarjalno dušo, ki v sebi nosi Božje zakone in hrepeni po stvarstvu, lepoti in popolnosti. Človek je svobodno bitje, ki ga je ustvaril Bog.

”

Tako je pred 70 leti zrasla naša skupnost v Argentini. Zrasli so naši domovi, šole, tovarne, razvila se je kulturna dejavnost; vse to, čemur pravijo argentinski čudež. Mi dobro vemo, da to ni čudež, ampak sad trdega dela, velikih žrtev in velike ljubezni. V temeljih slovenskih domov se skrivajo vsi načrti, ki so jih naši starši morali opustiti, ko so zapustili domovino. Ti temelji nosijo v sebi tudi njihove želje, sanje in vse talente, ki so jih prejeli od Boga. In sadovi teh talentov so vidni v drugem, tretjem in v četrtem rodu. Zato lahko rečemo, da so bili naši starši neizmerno bogati, saj so nam zapustili tako veliko dediščino! Samo pogledjmo naše zbornike in bomo videli, koliko prireditev se je zvrstilo vsako leto, koliko predavanj, koncertov, gledaliških predstav, tudi športnih prireditev, koliko slikarskih razstav, koliko knjig je bilo izdanih, koliko duhovnih vaj in romanj je bilo organiziranih in še bi lahko naštevati. V naših domovih najdemo košček Slovenije, vrednote slovenstva in krščanstva. V njih se družimo, veselimo, delimo svoje uspehe ter tudi skrbi in žalosti, predvsem pa se povezujemo v molitvi in prosimo Božjega blagoslova. V njih se dobro počutimo! Iz te male slovenske skupnosti je izšlo že mnogo talentov v svet: podjetnikov, poslovnežev, znanstvenikov, umetnikov in tudi športnikov. Vsi s ponosom priznavajo svoje slovensko poreklo in pripradnost skupnosti.

Zato imajo tudi danes naši skupni domovi svoj smisel. V njih lahko svobodno razvijamo svoje darove in sposobnosti. Dom je kraj, kamor lahko pripeljemo svoje otroke in vnuke, da bi spoznali smisel današnjega življenja. In čeprav bodo vedno najraje pritiskali na gumbe tehnoloških naprav, se bodo tudi naučili, od kod izvirajo njihove korenine, predvsem pa spoznali, zakaj smo tu. Človek ni samo usmerjen v tehniko ali znanost, človek ni samo proizvodno ali potrošniško bitje, s katerim se lahko manipulira. Človek ima tudi srce in ustvarjalno dušo, ki v sebi nosi Božje zakone in hrepeni po stvarstvu, lepoti in popolnosti. Človek je svobodno bitje, ki ga je ustvaril Bog. Življenje ni praznik, je zapisal Simon Gregorčič. Danes bi rekli, da življenje ni pritiskanje gumbov. Tudi tako obljubljenega raja na zemlji ni še nihče ustvaril, ampak je vedno treba trdo delati in tudi trpeti, da lahko živimo in preživimo.

Ponosni smo na svoje starše in vedno znova smo jim hvaležni za tako velik dar. Prav zaradi tega prijazno sprejemamo vse obiske iz domovine, saj jim lahko z vzravnano hrbtenico pokažemo, kaj vse so naši starši ustvarili s trudom in poštenimi rokami, iz same ljubezni do Boga in izgubljene domovine. In danes, po 70 letih, smo ponosni tudi na novi rod, na vas, ki danes vodite našo skupnost, ki se še vedno zavedate svojega slovenskega in krščanskega porekla. Ko ste danes združili Slovenski dan in praznik Kristusa Kralja, ste dokazali, da ne moremo lepše zaključiti tega našega spominskega leta ob prihodu v Argentino, kot s poklonom staršem in Bogu. Dokazali ste, da tudi vi radi darujete svoj prosti čas, talente, ustvarjalnost in iznajdljivost, predvsem pa svoje srce, da bi nadaljevali začeto delo in posredovali narodne in moralne vrednote svojim sinovom in vnukom. Tudi vi se trudite, da bi bili naši domovi majhne oaze v tem razburkanem, ideološko zmedenem digitalnem svetu in želite, da bi tudi vaši otroci še dolgo z istim ponosom peli: »Iz tisočletnih korenin, poganja naša rast, resnico ljubimo in mir, svobodo, vero, čast.«

63. SLOVENSKI DAN | 57. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA | 70-LETNICA DRUŠTVA ZEDINJENA SLOVENIJA

Slike Pavel Brula

KERIGMA | Popoldanski program

Vsi, ki sodelujemo pri tej predstavi, že več mesecev na drugačen, morda globlji način podživljamo svetopisemske dogodke. Med vajami smo odkrivali vse možnosti, ki nam jih je Bog poklonil in so se razvile in razcvetele. Ker smo utelešena bitja, so nam čutila omogočila, da smo spoznali stvari z vidom in sluhom in da nas kontemplacija umetnosti lahko popelje do najvišje Lepote, vir vseh ostalih. Odkrili smo, da je umetnost čudovito sredstvo za pričevanje, za razglasitev vesele novice, da je Kristus vstal in je Kralj veselja.

Med nami se nahaja avtor spevoigre. V čast nam je, da jo je spisal z namenom in željo, da bi jo izvedel naš zbor Ex corde. Upamo, da je ista milost, ki je vodila njegovo pisanje, navdihnila tudi naše nastopanje.

Obogateni smo, in želimo to bogastvo deliti z vami. Naj bi tudi v vas kontemplacija umetnosti postala hvalnica, molitev, kerigma.

Te besede smo nastopajoči izbrali kot uvod pred uverturo. Ko se je zastor odprl se je na odru začela odvijati zgodba odrešenja, ki jo sicer poznamo, a nam vedno prinaša nova sporočila.

V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Beseda je bila Bog!, molijo pevci skoraj v kontemplaciji. Njihovo vsakdanost razburi novica: Prihaja, maziljenec božji prihaja v Jeruzalem! Ljudstvo se veseli prihoda Davidovega sina in ga pozdravlja s palmami. Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!, veselo oznanja petje.

A medtem, ko nekateri pozorno poslušajo Učiteljeve besede ljubezni, drugi že načrtujejo, kako bi ga prijeli in usmrtili, ker je izpostavil votlost njihovega ravnanja: Gorje hinavcem!

V prizoru zadnje večerje Jezus v prelepi pesmi posreduje apostolom jedro svojega nauka: Jaz sem pot, in resnica in življenje, če mene spoznate, spoznate tudi Očeta. Verujte mi, jaz prebivam v Očetu in Oče biva v meni, zato sva oba eno. Prijatelji, kdor me ljubi bo mojo besedo izpolnjeval, moj Oče ga ljubil bo in bova k njemu prišla. Mir vam zapustim, svoj mir vam dam! Prijatelji, ne bojte se! Novo zapoved vam dam: da se ljubite med seboj, kakor sem vas ljubil jaz.

A zarota velikih duhovnikov je že v teku. Satan, sicer neviden, Judu Iškarijotu narekuje besede izdaje. Ta je od Jezusa pričakoval zemeljsko oblast in bogastvo, zato je razočaran in ga izda Judom za trideset srebrnikov.

Na odru se spet pojavi satan. Le Jezus ga vidi in sliši, ko ga skuša, da bi ga odvrnil od trpljenja, ki bo odrešilo svet: Ne boš mogel, prevelika je žrtev zate! Veš, koliko bodo še grešili saj oni ne vedo, da boš trpel zanje... A Jezus vztrajno naprej moli: Oče, če je mo-

“ V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Beseda je bila Bog! ”

goče naj gre ta kelih mimo mene. Vendar ne moja volja, temveč Tvoja naj se zgodi!

Apostoli so zaspali, niti eno uro niso mogli z njim moliti. Pridruži se jim Juda Iškarijot in poljubi Učitelja. A njegov poljub ni izraz prijateljstva temveč izdaje, po njem vojaki prepoznajo Jezusa in ga lahko primejo in odpeljejo. Apostoli zbežijo, Marija ob žalostni novici omedli.

Pred Pilatom se odvija sodba. Plačane priče prisegajo o Jezusovih izmišljenih zločinih, veliki duhovniki zahtevajo smrt. Glas tistih, ki zahtevajo pravico za Jezusa je grobo utišán. Izpusti nam Baraba! Križaj Jezusa! Pilat dvomi: ne najdem krivde na njem. Pred ženo Klavdijo razkrije svojo nemoč, boji se ljudstva. Naveličán sem te province, prizna. Jezusa da bičati, a niti ob pogledu izmalicegenega Učitelja veliki duhovniki ne odnehajo. Križaj ga!, zahtevajo. Pilat ga izroči Judom, da ga sami križajo in si slovesno umije roke.

Jokajoče žene spremljajo Marijo s čudovito pesmijo, edino "a capella" v celi skladbi. Kaj še čaka nas, usmili se nas, Oče! Dosti je trpljenja, vrni radost nam življenja!

Oder naenkrat prekrije belo platno, na katerem nam prizori iz znanega filma Mela Gibsona, natančno izbrani in sinhronizirani z glasbo Kerigme, prikažejo Jezusovo trpljenje in smrt. Res iznajdljiva rešitev za sceno, ki bi bila sicer težko izvedljiva na odru v času, ki ga odmerja glasba. Besede Jezusa, vojakov, velikih duhovnikov se ujema z dogajanjem v filmskih scenah. Jezus izroči svojo mater učencu, ki ga ljubi, svojo dušo pa Očetu, in izdihne.

Platno, ki je prekrivalo oder, po Jezusovi smrti pade, kot strgana zavesa v templju. Pred

nami kleči Marija in v naročju drži mrtvega Sina. Njena pesem kot meč presune tudi srca vseh poslušalcev: Darujem Ti bolečino, ki ima jo mati, ko umre ji Sin. In vendar tudi njeno sporočilo prinaša upanje: Obljubil nam je, da to ni konec, da to ni vse! Upajmo v Besedo!

Vojaki Jezusa odnesejo v grob. A žalosti učencev ob smrti Učitelja sledi radost vstajenja: Gospod je vstal, biva med živimi! Prva ga prepozna Marija Magdalena in vesela novica se hitro širi: Novo zapoved je dal, da se ljubimo med seboj, kakor nas je On ljubil! To sporočilo zaključne pesmi, ki ga skupaj zapojejo vsi nastopajoči, končno razkrije smisel in namen Kristusovega trpljenja in smrti. Ustvarjeni smo bili za večno življenje in zdaj smo le na poti k večni Ljubezni.

Odziv publike po končanem izvajanju je dokazal, da je sporočilo Kerigme doseglo srca gledalcev. Vsa dvorana je stoje z dolgim ploskanjem nagradila avtorje in nastopajoče.

Po končani izvedbi je na oder stopil Aleksander Igličar, predsednik Muzejskega društva Škofja Loka in trenutno na obisku v Buenos Airesu, odličan poznavalec Škofjeloškega pasijona. V svojem nagovoru je poudaril kvaliteto in globino dela in izrazil željo, da bi Kerigmo ponesli tudi v Slovenijo.

Sledile so naše zahvale: avtorju Martinu Sušniku in režiserjema Marti Selan in Marcelu Bruli je Slomškovo dom v spomin izročil umetniška križa, simbol našega odrešenja. Dimenzijo avtorjevega ustvarjanja in talent, ki sta ga režiserja vložila v izvedbo, ne gre opisati v besedah. Kerigmo je trega doživeti.

Na odru je nastopalo okoli 80 oseb, a med njimi so izstopali mladi protagonisti: Niko Malalan - Jezus, Veronika Brula - Marija, Mikaela Bokalič - Marija Magdalena, Tomi Selan - Peter in Matija Brula - Janez. Stari so med 19 in 23 let in so tokrat prvič peli kot solisti. Z vztrajno voljo, vajami in izjemno doživetim nastopom so pokazali, da ni previsokih ciljev. Njihovo mlado sporočilo je pa tudi to, da je Jezusov nauk še danes aktualen in mlad, kot oni sami.

Nedvomno pa je bil v delu vseh prisoten Duh, ki je ljubezen in nikoli ne mine.

Mariana Poznič

KERIGMA

AVTOR Martin Sušnik

REŽIJA Marta Selan Brula - Marcelo Brula

NASTOPALI SO:

JEZUS Niko Malalan

MARIJA, Jezusova mati Veronika Brula

PETER, apostol Tomi Selan

JANEZ, apostol Matija Brula

JUDA IŠKARIJOT, apostol Damijan Malalan

MARIJA MAGDALENA, Jezusova učenka

Mikaela Bokalič

KAJFA, veliki duhovnik Štefan Godec

HANA, bivši veliki duhovnik, tast Kajfu

Polde Malalan

NIKODEM, član sinedrija Jože Oblak

JOŽEF IZ ARIMATEJE, član sinedrija

Marko Selan

VELIKI DUHOVNIK Aleks Šuc
VELIKI DUHOVNIK Andrej Osterc
PILAT, rimski guverner Marcelo Brula
KLAVDIJA, Pilatova žena Angelca Podržaj
SATAN Tomi Lenarčič
DEKLA, Jeruzalemčanka Viki Kastelic
STRAŽA, judovski vojak Pavel Grohar
STOTNIK, rimski vojak Marko Koželnik

JERUZALEMSKE ŽENE IN MOŽJE

Cecilija Petkovšek, Štefi Bokalič, Majda Godec, Natalija Podržaj, Zofija Bokalič, Tatjana Brula, Mariana Poznič, Damijan Loboda, Jani Kocmur, Lojze Kočar, Ariel Mazières

APOSTOLI Toni Podržaj, Martin Loboda, Niko Selan, Ignacij Mazières, Martin Smole, Roman Hribar, Aleks Stocca, Rudi Štumberger, Daniel Pregelj.

SVETE ŽENE Alenka Smole, Andrejka Vombergar, Angelika Smole, Camila Santana Smersu, Cati Podržaj, Cecilija Petkovšek, Cintija Pregelj, Dafri Ribnikar, Helena Loboda, Juli Kastelic, Lucijana Hribar, Mariana Antonič, Mariana Poznič, Marta Belec, Marta Koželnik, Monika Vitrih, Nežka Kastelic, Sofi Hernández Smersu, Štefi Bokalič, Tatjana Brula, Zofija Bokalič

RIMSKI VOJAKI Kristijan Smole, Martin Seljak, Matija Smole, Pauli Smole

JUDOVSKI VOJAKI Aleks Pregelj, Andrej Kavčič, Martin Pregelj

MNOŽICA Andrej Kočar, Benjamin Kocmur, Carlos Pipan, Clara Mazières, Ignacij Koželnik, Katja Brula, Magdalena Brula, Magdalena Mazières, Marko Vitrih, Martin Brula, Mirko Kočar, Nacek Kocmur, Nadja Kočar, Tomaž Godec

SLUGA Tomi Brula

SODELAVCI:

ŠEPETALKI Marija Novak Kinkel, Andrejka Kinkel

SCENA Andrea Quadri Brula
ODRSKI TEHNIKI Jože Lenarčič, Aleks Kastelic, Oskar Pregelj, Karel Pregelj, Miha Podržaj in pomočniki

KOSTUMI Monika Vitrih, Mariana Antonič, Angelika Smole, Andrejka Vombergar, Marcelo Brula, Marjana Grabnar, Gabriela Tomazin, Marta Selan, Alenka Smole in pomočniki

MASKIRANJE Štefan Godec, Veronika Godec Marini, Nevenka Godec Zupanc, Clara Šmalc

REKVIZITI Mariana Antonič Pipan, Carlos Pipan, Veronika Godec Marini, Lojze Kočar, Erika Urbančič, Marjan Petkovšek

ZVOK / SNEMANJE Audio Pristava / Matjaž Rožanec

LUČI Matjaž Ribnikar, Aleks Šuc, Aleks Kastelic, Matjaž Godec, Niko Kastelic

AVTOR VIDEO VLOŽKA Jure Cestnik

OBLIKOVANJE Erika Indihar

POSEBNA ZAHVALA

gre Mirjam Oblak, Heleni Jaklitsch, Maruči Zorc in Društvu Slovenska Pristava ter družinam Slomškovega doma

70-LETNICA ZEDINJENE SLOVENIJE

ZEDINJENA SLOVENIJA

od 1948 do danes

Zedinjena Slovenija - krovna organizacija Slovencev v Argentini - letos praznuje 70. obletnico ustanovitve in plodnega dela.

Že pred prihodom v Argentino je skupina izseljencev videla potrebo, da se takoj po prihodu v Argentino hitro organizira slovensko begunsko društvo.

Glavni cilji te organizacije so bili:

- nuditi gospodarsko in moralno oporo
- zastopati koristi članov
- združevati vse slovenske begunce v Argentini
- pomagati slovenskim beguncem pri vselitvi
- gojiti verske, kulturne in nacionalne vrednote

Stopili so v stik z msgr. Janezom Hladnikom, ki je bil kaplan v baziliki sv. Roze iz Lime, urednik in upravnik »Duhovnega življenja« ter dušni pastir »starih« slovenskih naseljencev v vsej Argentini. Obenem je vodil vse delo v zvezi s slovensko emigracijo.

Ko so leta 1947 prvi slovenski begunci prišli v Argentino so ustanovili pripravljalni odbor za društvo slovenskih beguncev. Ta odbor so sestavljali: č.g. Janez Hladnik kot predsednik, Tone Skubic kot tajnik, Ado Zober kot blagajnik, odbornika pa sta bila inž. Jože Brodnik in Marija Petelin.

Januarja leta 1948 so povabili vse slovenske izseljence na ustanovni občni zbor "Društva Slovencev". Domenili so se, da bodo predlagali Janeza Hladnika za častnega predsednika novega društva, da bi ga tako dvignili nad vse polemike med člani društva in da bi mu na ta način izkazali hvaležnost za vse njegovo delo v tolikih intervencijah, postopkih in drugih prizadevanjih že od leta 1946 dalje.

Za občni zbor je g. Hladnik dobil župnijsko dvorano pri sv. Juliji. Obenem pa mu je župnik Roman Figallo za novo društvo dal na razpolago prostore zraven te župnije. Pripravljalni odbor Društva slovenskih beguncev je na ta način uspešno izpolnil tri glavne naloge: 1. doseči dovoljenje argentinske vlade za prihod slovenskih beguncev v Argentino, 2. pomagati po svojih močeh vseljencem ob njihovem prihodu v Argentino z nasveti, stanovanjem, službami in 3. pripraviti občni zbor za novo predstavniško organizacijo slovenskih novonaseljencev v Argentini.

Izseljenski duhovnik, Janez Hladnik

Slovinci v Argentini moramo biti večno hvaležni msgr. Janezu Hladniku. Imel je osebne stike z generalom Peronom, tedanjim predsednikom Argentine, in je tako dosegel ne samo dovoljenje za sprejem slovenskih beguncev, temveč mnogim tudi preskrbel službo in nastanitev.

V Koledarju Svobodne Slovenije leta 1949 je g. Hladnik napisal:

"BREZDOMCI SO NAŠLI DOM V ARGENTINI. Že l. 1944 mi je pisal č. g. Gabrovšek, da moramo misliti na nekaj tisočev Slovencev, ki bodo v slučaju Titove zmage begunci, če se bodo mogli rešiti. Nisem si upal misliti na to, da bi jim iskal mesta v Argentini. Gospodarski pogoji niso bili ugodni. Pač pa sem po prevdarjanju in posvetu s č. g. Mirkom Rijavcem, salezijancem v Ecuadorju iskal način, kako preskrbeti morebitnim beguncem dom v Ecuadorju. Iz tiste bežne misli je nastala bridka resnica. G. Gabrovšek mi je sporočil, da je za vsako ceno treba iskati beguncem novo domovino. Toda kje? Iskal sem stikov v Peruju, bil sem v Chile, poizvedoval v Paragvaju. Povsod je izzvenelo, da ta imigracija ni zaželena. Edino Bolivija je kazala voljo, in pozneje tudi Ecuador, toda ko smo prišli na konkretne probleme se je vse razblinilo v nič. Pomagajte nam v Argentino! Tako se je glasila formalna prošnja dr. Kreka v marcu l. 1946. Tedaj so se začela moja pota na Dirección de Migraciones in Ministerio de Agricultura. Ljubeznivo me je sprejel generalni ravnatelj in prav po otroško smo snovali načrte za ustanavljanje kolonij z begunci. Toda vse je ostalo pri načrtih. Pač sem dobil nekaterim posameznikom pravico prihoda v Argentino, toda treba je bilo najti način, kako prepeljati vso begunsko družino v Argentino. Tako so minevali meseci. Naročili so mi, naj sestavim odbor, naj naredimo to, naj storimo ono. ... Našel sem šest zaupnih mož, ki so dali svoja imena in tako smo postavili nekaj formalne podlage za vse delo, toda bil je že zopet mesec oktober, ne da bi v resnici prišel en sam naš begunec in ne da bi bil načelno rešen en sam problem. Tedaj sem se zatekel do ministra de Salud Pública dr. Ramona Carillo-a, ki me je že ob drugi priliki prijazno sprejel. Tudi to pot je prisluhnil moji prošnji.

Avdiencia pri predsedniku republike: Gospod minister mi je obljubil, da mi bo preskrbel avdienco pri predsedniku republike generalu Peronu. In res! 20. novembra 1946 me je sprejel predsednik republike general Juan D. Peron.

Ni bil najin razgovor dolg. Saj je bil o vsem že obveščen. V kratkih besedah sem mu povedal še sam, za kaj gre, mu izročil pripravljeno spomenico, nato pa je on spregovoril: »Jaz hočem, da ti ljudje pridejo v Argentino. Povejte jim pa, naj svoje stare prepire puste v Evropi.«

Nato me je predstavil edekanu in mi naročil, naj nadaljne stvari uredim kar z njim.

Slovenski Socialni Odbor: Kmalu nato me je minister dr. Carillo spremljal v Dirección de Migraciones, kjer smo formalno uveljavili predloženi »Socialni Odbor« in sem dobil naročilo, naj predložim prvo listo. Enak odbor pa mora biti ustanovljen tudi v Rimu, ki ga pa mora odobriti tukajšnja Direkcija za imigracijo. Ta odbor bo nosil odgovornost za slehernega prijavitelca. Dal mi je tudi navodila, kako naj se liste prijavitelcev sestavljajo. Toda vedno so se pojavljale zapreke. Izgubila se je pošta, oglašali so se pomisleki, tako da je prišlo do končnega rezultata šele tedaj, ko sta prišla prva slovenska begunca č.č. Gg. Košiček in Grčman v Argentino. Tedaj je prišla tudi prva lista s 500 imeni, katere sem po danih navodilih vložil in v treh dneh dobil že tudi rešitev. Upanje je začelo postajati resničnost. Toda kako dolga pot je še bila! Z velikim zadoščanjem sem prejemal iz Rima vesti, da Slovenci dobivajo vizume, toda kaj jim je to hasnilo, ko pa nihče ni imel plačane vožnje.

A v isti meri, kot je beguncem rastlo upanje, je nama s Košičkom, ki sva odtlej skupno nosila skrb zanje, rastla zadrega. Začeli so po malem prihajati, toda kam z njimi. Prišel je g. Tone Skubic. Kam naj ga denemo. Poiskali smo mu mesto v nekem zahodu. Spet je prišlo nekaj novih. Spet so morali po enakem delu. Kaj bo, kadar pridejo stotine? Če bi od vsega začetka ne čutil, da Bog naše delo blagoslovlja, bi bilo res brezupno. Tako polni nade so prihajali naši odlični fantje, pa smo jih morali poriniti na neprimerna mesta, čeprav so bili profesorji, glavarji, advokati, inženirji ali karkoli že. Kar bal sem se ladij »Philipa« in »Argentina«, ki sta nam nosili prve begunce.

Tukaj je ključ od hiše! Tedaj dobim glas: jutri pride inženir Brodnik z družino. Kam boš z njim? Zares! Kam? Poklical sem zvečer prijatelja in mu potožil svojo skrb. Pa mi je ljubeznivo omenil: »Morda Vam morem biti v pomoč! Slučajno imam prazno hišo, ki jo prodajam. Če se obvežete, da mi jo izročijo prazno tisti dan, ko jo prodam, Vam dam ključ od nje.« Arhitekt Aurelio Vargas je bil ta dobri mož, ki mi je nato poslal ključ in naslednje dopoldne, ko sem šel sprejet novodašle, sem kar inženirju Brodniku izročil ključ, vzeli smo taksi in zapeljali smo se kar naravnost v hišo na Avstriji 2703, kjer je od tistega dne nastal slovenski begunski dom v Buenos Airesu. (Danes tiste hiše ni več. So jo že podrl.) Kdo bi mogel reči, da to ni bil očitno prst božji. Prav tisti hip, ko je bilo treba, je bila hiša na razpolago. Prej sem mesece in mesece stikal, kje bi kaj primernega našel, pa je bilo vse zaman. Tedaj mi je pa kar iz nebes samo padlo. Pač očitno, da je moralo biti med begunci mnogo dobrih duš, katerih molitev je predirala oblake. Meseca junija 1947 smo dobili prvo kompaktno skupino. Prišlo je enajst fantov. Hiša na Avstriji je postala mravljišče. Upeljati smo morali hišni red.

Hotel de Inmigrantes se odpre: Meseca septembra 1947 dobimo obvestilo: Z ladjo Tucuman pride 33 naših. O, Ti moj Bog, kaj bo pa sedaj! Kam bomo z njimi, tako sva skrbela z g. Košičkom. Pa kot vselej v odločilnem trenutku, tako je božja Previdnost tudi tedaj poskrbela. Izgubil sem ves dan s praznimi poti. Iskal sem opore pri vseh zna-

nih veljavnih možeh, toda nihče ni imel tiste veljave, da bi mi mogel zagotoviti prostor za 33 brezdomcev. Zadnje upanje je bil g. Ferrari Zamudio, tajnik komiteja za sprejem imigrantov. Ugodil je moji prošnji, da bi Slovenci smeli prve dni po prihodu v Argentino uživati ugodnosti immigrantskega hotela. Čez to hišo nekateri radi pogodrnjajo, pa so vendar neprecenljive usluge, ki so jih doslej dobili tisoči slovenskih beguncev, ki so tam dobili za prve tedne stanovanje, hrano, dokumente in mnogi tudi delo.

Delo z begunci pa je vse bolj naraščalo. Poleg skrbi za tiste, ki imajo še priti, so bile vsak dan večje potrebe teh, ki so že bili tu in posebno skrb, kam z njimi. Problem stanovanj in namestitve je postal še bolj pereč, čeprav je postajala tudi pomoč starih Slovencev vsak dan izdatnejša. Med tem je pa tudi Peronova vlada od besed začela prehajati na dejanja. Oblast je sicer odklanjala prevzem prevoza naših beguncev, pač pa nam je nudila zaposlitev. Tako je od prve skupine, ki je bila znatnejša (ladja Tucuman), zaprosil minister de Obras Publicas nekaj delavcev za Ezeizo. Fantje so napravili odličen vtis, ker so bili disciplinirani in pridni za delo, kar je odprlo pot nadaljnim, tako da so naslednji prišleci našli že pripravljene službe, v kolikor so bili samci. Vse do novembra 1947 sva nosila odgovornost za vse z g. Košičkom. Tedaj je začel delovati Klub slovenskih beguncev."

DELOVANJE ZEDINJENE SLOVENIJE

Prva leta Zedinjene Slovenije (tedaj še imenovana Društvo Slovencev) so bile vse moči in delovanje osredotočene na sprejem in pomoč novim priseljencem.

Zaradi vsak dan večje in obširnejše dejavnosti Društva so na pobudo odbora nastali različni sveti, odbori, komisije in referati.

• **GOSPODARSKI SVET:** Ustanovljen kot posvetovalni organ društva. Imel je na skrbi računovodstvo in finance društva.

• **ORGANIZACIJSKI SVET:** Odbor ni mogel zapirati oči pred brstenjem raznih društev in kulturnih ustanov. Vendar je želel, da bi to delo bilo čim bolj načrtno in ne prepuščeno naključnemu razvoju. Po daljšem razpravljanju je odbor na seji 26. septembra 1948 ustanovil Organizacijski svet. Njegov namen je bil pomagati odboru pri včlanjevanju, obenem pa »naj bi tudi pripravil konkretne predloge za ustanovitev društvenih pododborov v posameznih krajih«. Med glavnimi zadevami, s katerimi se je organizacijski svet v naslednjih letih ukvarjal, so bile: pripravljane spremembe v društvenih pravilih, preučevanje organizacijskih sistemov in predlogi za preosnovo društva, sodelovanje z odboroma za ustanovitev Vzajemne pomoči in lastnega denarnega zavoda.

• **KULTURNI SVET:** Že v prvih mesecih prihoda v Argentino so novonaseljenci začeli ustanavljati tudi pevška društva, igralške družine, pisateljske družbe. Odbor je iskal urejeno in uspešno kulturno delovanje, ki bi res koristilo skupnosti naznotraj in navzven, se pravi, med argentinskim svetom.

• **ORGANIZACIJA SLOVENSKEGA ŠOLSTVA.** Že leta 1949 zapisnik poroča, da »v Floridi obiskuje šolo sedaj 8 otrok, v Lanusu 12, na Ramon Falconu 46 in v Ramos Mejiji 41. Skupaj torej 107 otrok v starosti od 6. do 12. leta.

"ZEDINJENA SLOVENIJA"

Po večletnih postopkih je »Zedinjena Slovenija« dobila pravno osebnost po odloku 1.933/61 z dne 28.2.1961. Odlok o pravni osebnosti sta podpisala predsednik republike dr. Arturo Frondizi in minister za pravosodje in vzgojo dr. Luis R. Mac Kay.

Koledar Svobodne Slovenije 1949

70-LETNICA ZEDINJENE SLOVENIJE

Istočasno so se končavale gradnje slovenskih domov po različnih predelih velikega Buenos Airesa in notranjosti Argentine.

Zedinjena Slovenija in krajevni domovi so leta 1962 podpisali dogovor o medsebojnem sodelovanju:

»V nedeljo, 25. februarja (1962) dopoldne so se v prostorih osrednjega društva slovenskih novih naseljencev v Argentini Zedinjena Slovenija (prejšnje Društvo Slovencev) v ulici Ramon Falcon 4158 v Buenos Airesu zbrali člani odbora tega društva ter sedanji predsedniki in tajniki slovenskih domov v Berazateguiju, Carapachayu, v Slovenski vasi v Lanusu, Slomškovega doma v Ramos Mejiji, Našega doma v San Justu in Slovenskega doma v San Martinu ter so podpisali naslednji dogovor med društvom Zedinjena Slovenija in krajevnimi domovi v Velikem Buenos Airesu o medsebojnem sodelovanju. »V zavesti, da ima slovenska protikomunistična skupnost v zamejstvu previdnostno poslanstvo, ohranjati in razvijati vse duhovne vrednote slovenstva, posebno še tiste, ki so v domovini prezirane in zatirane, in v hotenju, da se za ta namen ustvarjajo in izkoristijo potrebni zunanji pogoji, od katerih osnovni je edinost in urejenost skupnosti, se po razgovorih med zastopniki in po razpravah v posameznih krajevnih skupinah sklene med upravnim odborom društva »Zedinjena Slovenija« v Buenos Airesu in vodstvenimi organi krajevnih domov v njegovi okolici sledeči sporazum:

1. Upoštevač naravni razvoj življenja krajevnih skupin naše skupnosti odbor društva Zedinjena Slovenija iskreno pozdravlja nastanek in delovanje organizacij teh skupin in izraža prepričanje, da so odličnega pomena za vso skupnost. Ker se v teh organizacijah tako krepko izraža duh nesebične požrtvovalnosti in uveljavlja zdrava iniciativnost, odbor društva Zedinjena Slovenija izjavlja, da šteje vse organizacije, ki podpišejo ta sporazum, za samostojne in v načelu neodvisne.

2. V zavesti, da je v naši skupnosti treba osrednjega predstavništva navzven in navznoter, vodstva krajevnih domov pripoznavajo društvu Zedinjena Slovenija v Buenos Airesu značaj matične organizacije skupnosti, ki zaradi tega pomeni predstavništvo celotne skupnosti pred tujimi oblastmi, zunanjo vez posameznikov in skupin in trajnega pobujevalca iniciative vseh zdravih podjetij v skupnosti. Kot takemu in samo v takem obsegu gre društvu Zedinjena Slovenija prvenstvo pred drugimi ustanovami.

3. Ker so nekatera delovanja v skupnosti nujna v vseh posameznih edincah in je za njihov uspeh ali pravo smer neizogibno potrebno osrednje vodstvo, vodstva krajevnih domov priznavajo društvu Zedinjena Slovenija izključno pristojnost v sledečih zadevah:

- vzgoja in nastavljanje učnih moči in določanje učnih načrtov v šolskih tečajih.
- vodstvo vzgojnega prizadevanja za doraščajočo in odraslo mladino.
- koordinacija socialne pomoči.

4. Ker so krajevni domovi splošne organizacije posameznih skupin, se ugotavlja, da je odpadla potreba po obstoju krajevnih odborov društva Zedinjena Slovenija v krajih, kjer delujejo Domovi. Vendar pa se podpisane organizacije sporazumejo v tem, da bo društvo Zedinjena Slovenija pri vsakem Domu in po pristanku njegovega vodstva imenovalo svojega zaupnika, ki bo vez med upravnim

odborom društva Zedinjena Slovenija in vodstvom Doma. Razen tega pa bo njegova skrb tudi pridobivanje članstva za društvo Zedinjena Slovenija in nabiranje članskih prispevkov. Zaupnik društva Zedinjena Slovenija bo v vsem spoštoval interese krajevnega doma, vodstvo Doma pa ga bo po potrebi podpiralo v njegovem delu.

5. Zaradi lažje izmenjave misli in direktne stika vodstva se do ustanovitve splošnega medorganizacijskega sveta ustanovi poseben svet, ki ga sestavljajo društvo Zedinjena Slovenija in po štirje pooblašeni zastopniki vsakega Doma. Delovanje sveta ima posvetovalen namen v splošnih vprašanih skupnosti in imajo njegove ugotovitve le moralno veljavo. Svet zaseda najmanj dvakrat v isti poslovnici dobi društvo Zedinjena Slovenija, sicer pa po potrebi in ga skliče in vodi predsednik upravnega odbora društva Zedinjena Slovenija. Zaradi urejenega poslovanja si svet sam sestavi poslovnik.

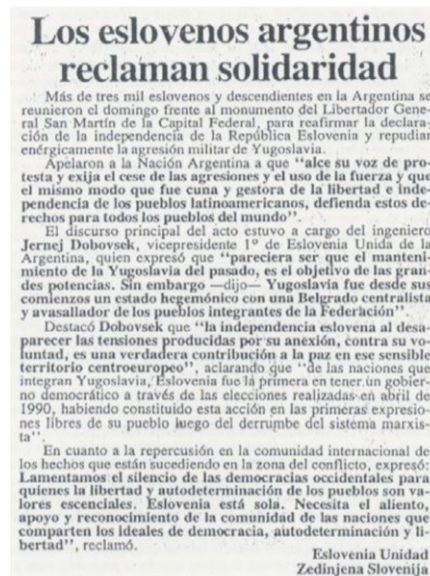
6. Podpisana vodstva se obvezujejo v potrditev določil tega sporazuma oskrbeti potrebne splošne sklepe najvišjih organov svojih ustanov ob prvi priliki po podpisu in o tem nemudoma obvestiti upravni odbor društva Zedinjena Slovenija z organizacijskim dopisom, ki se bo priključil originalu te listine.

7. Vsaka podpisana organizacija ima pravico vsak čas predlagati spremembo ali dopolnitev tega sporazuma, enostransko pa se sme odpovedati po sklepu vrhovnega organa prizadete organizacije le tedaj, kadar druga podpisnica ponovno hudo krši določbe tega sporazuma ali če se toliko spremene razmere za eno ali več podpisnic, da bi v teh razmerah bil sporazum brezpredmeten ali vsaj v tej obliki očitno neprimeren.

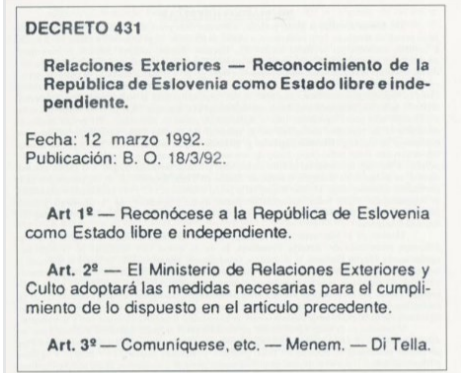
Po podpisu listine o medsebojnem sodelovanju med društvom Zedinjena Slovenija in krajevnimi domovi, je povzel besedo predsednik društva Zedinjena Slovenija ter je poudaril velik pomen tega dogodka za nadaljni razvoj slovenske protikomunistične skupnosti v Argentini in njenega dela za koristi slovenskega naroda ter za njegovo osvoboditev izpod komunistične tiranije. Z dvignjenimi čašami so nato vsi navzoči napili svobodi in slovenskemu narodu.

Z isto vnemo in medsebojnim sodelovanjem Zedinjena Slovenija in krajevni domovi delujejo do danes in dan na dan obnavljajo "argentski čudež".

1991 - LETO SAMOSTOJNE SLOVENIJE
25. junij 1991 bo za vse Slovence nepozaben datum. Slovenija je samostojna država!

kilometer dolgo promenadno ulico Florido, vse do Majskega trga ter vstopili v stolnico. Tam so Slovence navdušeno pozdravili Hrvatje, ki so prav tedaj končali svoj obred v katedrali. Sv. mašo ob nabito polni stolnici je imel dr. A. Starc, somaševala pa je številna skupina duhovnikov. Med mašo je pel SPZ Gallus pod vodstvom Anke Savelli Gaser, napovedovalec pa je bil Marjan Loboda. Pred oltarjem je poleg slovenskih zastav in narodnih noš bilo tudi zastopstvo Hrvatov v svojih nošah."

Med prvimi državami, ki so priznali slovensko državo je bila Argentina.

ZEDINJENA SLOVENIJA DANES

Odbor

- PRESEDNIK **Jure Komar**
- PODPRESEDNIKI **Karel Groznik, Pavel Brula, Andrej Golob**
- TAJNIKA **Martin Selan, Mariana Poznič**
- BLAGAJNIK **Toni Javoršek**
- KULTURNA REFERENTA **Martin Sušnik, Jože Lenarčič**
- MLADINSKA REFERENTA **Karel Groznik, Stanko Jelen**
- REFERENT ZA ODNOS Z JAVNOSTMI **Toni Rovnan**
- NADZORNI ODBOR **Miha Bokalič, Jože Jan, Toni Kastelic**
- DUHOVNI VODJA **dr. Jure Rode**

Širši odbor ali Medorganizacijski svet sestavljajo

- PRESEDNIKI DOMOV **Andrej Mehle, Marko Selan, Miloš Mavrič, Vinko Glinšek, Franci Žnidar, Viktor Leber**
- ŠOLSKE REFERENTE **Marcelo Brula**
- ZA SSTRMB **Štefan Godec**
- ZA SLOVENSKO KULTURNO AKCIJO **Damijan Ahlin**
- ZA ZVEZO SLOVENSKEGA MATER IN ŽENA **Alenka Prijatelj**
- ZA MLADINSKE ORGANIZACIJE **Luči Ayerbe Rant in Marjan Vombergar**

Po sedemdesetih letih danes Zedinjena Slovenija deluje z isto vnemo in sodelovanjem kakor je začela leta 1948. Seveda je v teh letih bilo veliko truda, veselih uspehov, tudi kakšnih grenkih trenutkov in napak. A z veseljem in upanjem gledamo naprej. Hvala vsem bivšim in sedanjim odbornikom, pomolnikom in prijateljem. Naj vam Bog stotero povrne!

Pripravil: Jože Jan

Zedinjena Slovenija in vsi argentinski Slovenci smo sledili novicam, ki so prihajale iz Slovenije.

Zedinjena Slovenija je prevzela nalogo, da predstavi argentinskemu narodu in oblastem slovensko stvarnost. Cilj Zedinjene Slovenije je bil doseči, da Argentina čimprej prizna slovensko državo ter pripraviti ugodne pogoje za bodoče odnose na državni, kulturni in gospodarski ravni. V času, ko je bil ogrožen obstoj Slovenije, so vsi Slovenci v Argentini, tako prejšnji kot novi vseljenci, prispevali po svojih zvezah in zmožnostih za vzpostavitev potrebnih stikov z oblastmi, občili in vplivnimi argentinskimi osebnostmi. Na podlagi teh prvih stikov je mogla ZS pričeti z akcijo, ki se je šest mesecev kasneje uspešno zaključila s priznanjem Republike Slovenije.

V nedeljo, 30. junija se je več kot 3.000 Slovencev zbralo na Trgu San Martin v centru Buenos Airesa na mogočni manifestaciji. Tako je poročal inž. Jernej Dobovšek:

»Nad 3.000 ljudi se je zbralo tisto nedeljo ob 10h pred spomenikom osvoboditelju Argentine, gen. San Martinu. Vsi Slovenci, stara in nova emigracija, smo zahtevali umik jugoslovanske armade in prosili priznanje novonastale Republike Slovenije. Nikoli ni bilo še take manifestacije Slovencev v Argentini. Veliko je bilo lepakov in nalepk ter nešteto narodnih noš. Poleg vseh v Argentini živečih Slovencev smo povabili še zastopnike oblasti, občila, argentinske prijatelje in sorodne organizacije drugih narodnostnih skupin, ki so nam bile tedaj v močno moralno oporo in so se tudi številčno odzvali vabilu. (Prišli so Irci, Madžari, Poljaki, Ukrajinci, Slovaki, Hrvatje in še drugi.) Spored na trgu San Martin je povezoval Tone Rode, govor v slovenščini je imel dr. Marko Kremžar, v španščini pa inž. Jernej Dobovšek. Po končani prireditvi so vsi udeleženci v urejenem sprevodu prehodili več kot

63. SLOVENSKI DAN | 57. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA | 70-LETNICA DRUŠTVA ZEDINJENA SLOVENIJA

PRIZNANJA - ČESTITKE - ZAHVALE

Ob 70-letnici delovanja v Argentini je veleposlanica Jadranka Šturm Kocjan v imenu Republike Slovenije in Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, izročila priznanje društvu Zedinjena Slovenija in tedniku Svobodna Slovenija za odločilno vlogo pri povezovanju, informiranju in organiziranju slovenske skupnosti ter neprecenljiv prispevek k ohranjanju slovenske identitete med rojaki v Argentini.

Društva, ki delujejo v Slovenskih domovih, so se prav tako združila in ob tej priložnosti skupaj poklonila krovni organizaciji Zedinjeni Sloveniji ter tedniku Svobodna Slovenija diplomami v priznanje za delo pri ohranjanju slovenstva.

V imenu društva je obe priznanji sprejel predsednik Jure Komar, v imenu tednika pa urednica Mariana Poznič.

Zedinjena Slovenija in Medorganizacijski svet sta pa, kot je že navada, izročila priznanje dvema zaslužnima članoma naše slovenske skupnosti, za aktivno delo v skupno dobro. Priznanje sta letos na Slovenskem dnevu prejela g. Tone Javoršek in g. Franci Markež.

Tone Javoršek

Tone se je rodil 30. aprila 1930 v Ljubljani, kot zadnji, deveti otrok, materi Jožefi, rojeni Klopčič, in očetu Vincencu Javoršku. Družino je sestavljalo še pet bratov ter tri sestre.

Živel so v Moravčah, kjer so imeli manjšo kmetijo, po domače »Pr Antonovčevih«. Družina je bila delavna in zvesta krščanskim navadam in vrednotam. Ker je bila velika družina, so si bratje in sestre poiskali delo tudi drugje, da so se lažje preživljali.

Tone je bil v mladosti moravški ministrant. Velikokrat je spremljal g. župnika Jerneja Hafnerja na obiskih bolnikov in starejših župljanov po bližnji in daljni okolici.

Tonetov oče Vincenc je zelo dobro poznal komunizem in njegove metode, ker je bil štiri leta po prvi svetovni vojni ujetnik v Rusiji. Med drugo svetovno vojno je Tone izgubil brata Ivana, ki je padel v partizanski zasedi. Ob koncu vojne se je cela družina umaknila pred komunisti. 8. maja 1945 je Javorškova družina zapustila svoj dom v strahu za življenje in se pridružila koloni beguncev iz Moravč. Čez Ljubelj so prišli na Vetrinjsko polje, kjer so pod milim nebom, brez vsega, pričeli pot begunstva. S tem so si rešili življenje. Ta »begunski križev pot« je Tone doživljal kot petnajstletni fant. V taborišču so preživeli tri leta in pol.

Iz Avstrije jih je pot odnesla v daljno Argentino. Z ladjo Ravello je družina prispela v Buenos Aires dne 28.11.1948. Nastanili so se v Hotel de Inmigrantes. Tu se je začelo življenje na novo. Druga dežela, neznanje jezika, kulture in navad je bil drugi križev pot. Vživeti in navaditi se je bilo treba novemu okolju, popolnoma različnemu od rodnega kraja. Vendar začeli so vse na novo. Bili so vajeni trdega dela, odrekanja, imeli so trdno vero in upanje v prihodnost. Tone se je izučil za avtomehnika in pričel z delom v mehanični delavnici.

Z veliko vnemo so si Ramoščani sezidali skupni dom, ki so ga imenovali Slomškov dom, kjer se še danes družijo. Od vsega začetka je Tone aktiven delavec v slovenski skupnosti. V Slomškovi šoli je nekaj let učil telovadbo. Bil je dolga leta v odboru doma. Sodeloval je tudi pri gledaliških predstavah. V Slomškovem domu ni bilo prireditve, na kateri bi Tone ne bil »zraven«. Vedno je bil pripravljen pomagati in odgovorno ter z zavzetostjo delal v Domu pri tombolah, obletnicah doma, mladinskih dnevih, gledaliških predstavah, porokah itd.

Skoraj petnajst let je vsako nedeljo po sveti maši, vozil gospoda duhovnika Jožeta Škerbca obiskovat bolne in starejše Ramoščane po domovih in bolnišnicah. Vsa ta leta je tudi redno sodeloval pri svetih mašah in bil član farnega odbora.

Z ženo Francko Trobec sta si ustvarila družino. Imata dve hčerki in dva sina ter deset vnukov. Mirno lahko rečemo, da ima Tone dve družini: družino domá ter družino slovenske skupnosti v Slomškovem domu, kamor še vedno rad zahaja.

Je zaveden in ponosen Slovenec ter vdan kristjan!

Franci Markež

Rodil se je v Sloveniji, na Jesenicah, leta 1937. Leta 1945 je družina stopila na pot begunstva. Naslednja leta je preživel v begunskih taboriščih v Vetrinju, Lienzu in Spittalju, kjer je leta 1948 vstopil v gimnazijo.

5. februarja 1949 je družina Markež z ladjo Willard A. Holbrook priplula v svojo novo domovino Argentino. Kot vsi slovenski begunci je prve tedne preživel v Hotel de Inmigrantes, družina je nato kmalu našla svoj prvi dom v okolici mesta Haedo. Mladi Franci je pa kmalu odšel v salezijanski zavod v Bernalu, kjer se je šolal od leta 1949 do leta 1951. Bivši sošolci se ga spominjajo kot dobrega kolega in odličnjaka.

Leta 1952 je vstopil kot gimnazijec v Adrogué. Iz zavoda je hodil v državno šolo, kjer je dokončal gimnazijo. Že v tistem času se je izkazal kot vodilna osebnost, ko je praktično brez vsakršnih sredstev začel z izdajanjem študentske revije.

Po končani srednji šoli je vstopil na Buenosairesko univerzo, kjer je leta 1964 diplomiral kot farmacevt, leta 1966 pa še kot biokemik. Bil je eden ustanovnih članov slovenskega študentskega društva SKAD, pri katerem je tudi sodeloval vsa leta študija.

Med najbolj zanimive izdive, ki jih je v življenju sprejel, gotovo sodi leto službe na Antarktiki: na ledenem kontinentu je bil zaposlen kot raziskovalec in tako je leto 1967 preživel na argentinski raziskovalni postaji Almirante Brown.

V slovenski skupnosti je bil aktiven že v svoji mladosti. Bil je član odbora Slovenske fantovske zveze in organizaciji tudi predsedoval.

Da bi povspešil družabnost med študenti je skupaj s prijateljem Tinom Debeljakom, vrsto let za Silvestrovo organiziral Brucevanje na Markeževini v Merlo. Pomen te družinske "quinte" za takratno mladino bi zahteval poglavje zase.

Malo bolj zrela mladina se ga spominja kot profesorja slovstva in slovnice na Slovenskem srednješolskem tečaju ravnatelja Marka Bajuka, kjer je učil celih 21 let, v letih 1990-91 je pa sprejel tudi odgovornost ravnateljstva.

Velikokrat je bil govornik na različnih slavnostih, predavatelj in redno pisal članke za tednik Svobodna Slovenija in druge revije. Zanimivi so bili članki, v katerih je opisoval različne kraje Slovenije in dogodivščine na Antarktiki. Vrsto let je bil aktiven član, odbornik ter podpredsednik krovne organizacije Zedinjena Slovenija. Leta 2012 je skupaj z ženo pripravil Slovenski telefonski imenik.

Junto con su esposa Cristina Saavedra formaron una hermosa y numerosa familia con 5 hijos que, hasta hoy, se amplió con 10 nietos. Hoy sus días transcurren visitando a sus hijos y nietos por Estados Unidos, Australia y Buenos Aires. El festejo de sus 80 años en 2017 reunió a toda la familia en su querida tierra, Slovenija.

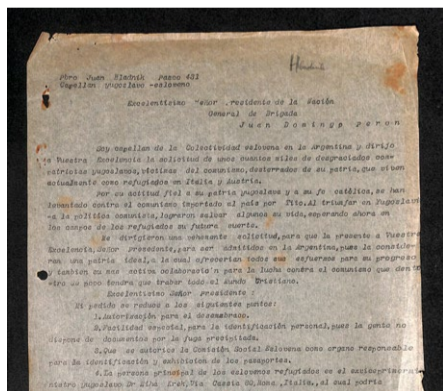
STOJNICA NA SLOVENSKEM DNEVU

Tudi naš časopis je slavil okroglo obletnico! 70 let izhajanja na argentinskih tleh smo na Slovenskem dnevu obeležili s spominsko stojnico.

Na naši stojnici ni bilo nič naprodaj. Obiskovalcem smo želeli pokazati nekaj bogastva iz zgodovine časopisa in Zedinjene Slovenije. Na računalniku so si lahko ogledali našo spletno izdajo, vpisovali smo nove naročnike za pošiljanje časopisa po emailu, ki je brezplačno.

Zgodovino društva smo pokazali v Zborniku, ki je bil izdan natanko pred 20. leti, ob zlatem jubileju. Prav posebno pozornost je pa vzbudil arhivski material, ki smo ga ponudili na ogled, povezan s prihodom slovenskih beguncev v Argentino. Obiskovalci so z zanimanjem prebrali pisma, ki jih je msgr. Hladnik poslal predsedniku Peronu in njegovi soprogi Evi. Najbolj so jih pa pritegnili sezname beguncev, v katerih so iskali -in tudi našli- imena sorodnikov in prednikov, starejši pa celo svoja lastna imena.

Prejeli smo tudi dragocene darove za društvo Zedinjena Slovenija, za katere se na tem mestu zahvaljujemo: lektorica Tjaša Lorbec je darovala novo knjigo Antologija literature Ivana Cankarja s prevodi v tuje jezike, ki je izšla v Sloveniji; predsednik Muzejskega društva Škofja Loka, Aleksander Igličar, pa zbornik ob 80-letnici društva, ki je močno povezano z Argentino. Iskrena hvala za darove!

Pismo ki je msgr. Hladnik pisal predsedniku Peronu

Material prihoda slovenskih beguncev v Argentino

IX EVROPSKI VEČER V KARAPAČAJU

Folklorna skupina Maribor je zopet organizirala Evropski večer v slovenskem domu v Karapačaju. To je bilo že devetih in sicer v soboto 24. novembra zvečer.

Za dobro vzdušje, glasbo in ples je poskrbel dolgoletni prijatelj Albert Daisen, ki je znal navdušiti stare in mlade do zgodnjih jutranjih ur.

Program smo začeli z napovedjo poteka večera in dobrodoščico prijateljem in znancem. Tudi nekaj obiskov iz Slovenije smo imeli. Bile so stojnice, kjer smo prodajali slovensko hrano, pivo "Slovenska", pecivo in druge dobrrote; imeli smo pa tudi srečolov in čez 300 lepih, bogatih dobitkov.

Večer smo začeli s špansko skupino: "Conjunto Pelayo de Manolo del Campo", ki že 66 let ohranja špansko kulturo v Argentini. Štirikrat so že gostovali v Asturias, v Španiji in se redno udeležujejo seminarjev za folklorne plese.

Po španski skupini je prišla na vrsto "irska". Imenuje se "Celtic Argentina, to je prva šola irskih plesov v južni Ameriki in je bila ustanovljena leta 1979. Dobili se kar precej nagrad in se redno izpopolnjujejo.

Sledila je ukrajinska skupina "Viter", ki je del ukrajinskega kulturnega društva Prosvita. Člani te skupine so prvič nastopili v glavnem mestu na proslavi "Buenos Aires celebra Ucrania", kjer so izstopali zaradi njihovih plesov.

Za njimi je pa nastopila bolgarska folklorna skupina "Sedianka", ki nas je prvič obiskala v našem domu. Obstaja že 41 let in prihaja iz okraja Berisso. Ohranjajo ne samo plesno izročilo, pač pa tudi navade in šege iz Bolgarije.

Tirolska skupina "Die lustigen tiroler" želi ohranjati ne samo plese, temveč avstrijske navade na zdrav in prijateljski način. Skupina deluje že od leta 2007 in je imela mnogo predstavitev, celo v Braziliji in Urugvaju.

Končno smo pršli na vrsto tudi mi: folklorna skupina "Maribor", ki je letos praznovala 24. letnico ustanovitve. Voditeljica je ga. Ani

Senovršnik. Člani smo se že večkrat udeležili seminarjev folklornih plesov; bili smo že dvakrat v Montevideo, v notranjosti Argentine in pred tremi leti smo prvič gostovali v Sloveniji in na Madžarskem. Dobili smo tudi priznanje za ohranjanje slovenske kulture izven matične domovine iz strani Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu vlade Republike Slovenije. Tokrat smo predstavili gorenjske plese.

Vsaka vstopnica je imela številko in tako je vsak imel možnost, da kaj dobi, saj smo žrebali 14 lepih, bogatih dobitkov, celo dve umetniški sliki.

Veliko lepega so nam ljudje povedali in tudi zaželeli. Imeli smo se lepo, vreme je pomagalo, vzdušje je bilo enkratno Ogromno ljudi je obšlo, videl si veliko nasmejanih, srečnih obrazov, ki so spraševali kdaj bo spet na vrsti »tako lep večer« ...

Hvaležni smo vsem, ki so nam pomagali naj si bo z delom ali pa z vzpodbudnimi besedami, tudi odboru doma, ki nam vedno stoji ob strani. Upamo, da se bomo ponovno srečali drugo leto, na »X Evropskem večeru« in ob priliki našega »srebrnega jubileja«. Prepričani smo, da bo lepo, svečano in bogato. Že vnaprej vas vabimo, da boste skupaj z nami praznovali ...

Folklorna skupina Maribor

ŽUPAN IZ ARGENTINE

V drugem krogu lokalnih volitev je v Šentrupertu za župana kandidiral Andrej Martin Kostelec – in zmagal! Že v prvem krogu je kot kandidat SDS prejel za 5 odstotkov več glasov kot sedanji župan, ki je iskal ponovno izvolitev.

Volilna kampanja je bila brez pretresljivih dogodkov. Nekateri mu niso pripisovali kaj dobrega izida: nekdo iz nasprotnega tabora se je hahljal, da bo dobil le 5 odstotkov. No, v resnici jih je res dobil pet, vendar pet več kot naslednji na listi! A pozor: ker so v nekaterih volilnih odborih (mesas) nekaj šušmarili v prid doseданjemu županu (da, tudi v Sloveniji se take stvari dogajajo), bi lahko bilo kaj več kot samo pet.

Za drugi krog pa se je položaj precej spremenil. Od zagovarjanja projektov je protikandidat prešel na umazano kampanjo in iskal le, kje in kako bi bolj oblatil Andreja z vsemogočimi obtožbami in lažmi. Med drugim so mu naprtili sovražni govor, ker je Kostelec rekel, da bi na listo uglednih šentrupečanov morali zapisati tudi ime učitelja Martina Mizerita. A ljudje se niso ujeli na limanice in so ga v drugem krogu še bolj podprli.

Andrej Kostelec je tako prvi v Argentini rojeni Slovenec, ki se je povzpел na župansko mesto v Sloveniji. Zaenkrat mu je sedem (od devetih) občinskih svetnikov obljubilo podporo. Upamo in želimo mu uspešno in srečno županovanje!

GB

ŽELIM IN TUDI HOČEM

Ob koncu leta večkrat modrujemo, kako hitro mineva čas. Saj smo komaj vstopili v leto, pa je že december. Kaj smo prejeli, kam smo dali svoja dela in moči? Ocenjujemo del življenja, ki ga ne moremo več spremeniti. Spomini prinesejo v zavest zadovoljstvo in hvaležnost za dobre stvari in prav tako nelagodje zaradi slabega in bolečega. Nismo z vsem zadovoljni. Včasih si zaželimo, da nečesa nikdar ne bi bilo. Iz obračuna s preteklim, ki je nespremenljivo, že delamo načrte za prihodnje, kjer želja ne manjka.

Novo leto je pred vrati in vanj vstopamo s polno mero zaupanja, da bo boljše. Srce vleva tako, kljub temu da nas življenje uči treznosti. Preobilna mera dobrih voščil in želja ne izraža najbolje resnice, da marsikaj lahko sami načrtujemo in izbiramo.

Kar si bomo zastavili kot nalogo, za kar se bomo zavzemali, kar bomo izbrali za svoj cilj, kar bomo sami načrtno postorili, od tega je

najbolj odvisen marsikateri dober ali slab sad, ki ga bomo čez leto dni našli na drevesu svojega življenja ter spravili v svojo zakladnico. So sadovi dela za časno življenje, in so sadovi, ki jih lahko spravimo v zakladnico večnosti. Tam veljajo le dobra dela. Ta dela najbolj uspešno ustvarja vera v Boga in zaupanje vanj. Vera rodi poslušnost Božji besedi in ta rodi sadove življenja.

Vera ni preračunljivost, kaj je končni dobiček, ampak je odnos do Boga, ki se je razodel kot sočutni prijatelj. Božja zapoved ni zahteva, ampak je nasvet za svobodno odločitev. Spoznanje Božje modrosti je najboljša pot.

Kristjani načrtujemo, izbiramo in se odločamo za boljše, za človeka vrednejše življenje. Prizadevamo si za stalen napredek v spoznanju Božje besede in Božje volje. Prva in osnovna želja in naloga postane, da bi bilo posvečeno in hvaljeno Božje ime.

Zato vemo le eno, da ne smemo nikdar obstati samozadovoljni na mestu, kamor smo dospeli. Na poti vere se lahko odpočijemo, da nato z novim zagonom stopimo naprej. Kar je pred nami, je vedno vprašljivo, negotovo, neznano. To so dogodki, ki nas doletijo, so ljudje, ki jih srečujemo, je preizkušnja, ki se je nismo nadejali, je veselje, ki nas je objelo, pa ga nismo pričakovali.

V novo leto vstopamo bolj izkušeni, bolj zreli in pripravljeni na dobra in slaba, vesela in boleča presenečenja. Na koncu vsakega leta se zadovoljno oziram nazaj, da smo zmogli napore, ni nas strlo, čeprav vemo, da nismo bili popolni. Smo pa bogatejši za nova izkustva.

Pomembna je odločitev: čez leto ne želim biti tak, kot sem danes. Hočem biti boljši, bolj utrjen v veri, bolj odločen, da hočem vztrajati tudi, ko je naporno. In vem: Bog pomaga človeku, ki vanj zaupa.

Janez Pucelj

PONOVNO ČUDOVITA DOŽIVETJA MED SLOVENCMI

Na obisku pri Slovencih v Argentini sem bil tretjič v zadnjih sedmih letih, vedno s skupino romarjev agencije TRUD, ki jo vodi izjemni Tone Rode. Tretjič so bila moja pričakovanja seveda oblikovana že pred prihodom, a me druženja s Slovenci, še zlati v njihovih skupnih domovih, vedno znova celostno napolnijo. Prvi večer sem v Našem domu San Justo občudoval energijo in prizadevnost Slovencev, ki so pripravljali vse potrebno za srečelov, ki se ga je naslednji dan udeležilo okrog 600 ljudi. Večer sem nadaljeval na pevski vaji zbora, si na kratko ogledal vajo otrok za igrice ob prihodu svetega Miklavža in ga zaključil v kleti v veseli ter prijetni družbi velikega števila Slovencev. Res občudujemo, kaj vse se dogaja v slovenskem domu, in sicer za vse starostne generacije. To je dandanes verjetno še najbolj pomembno za mladino, ki se plemeniti od delovanju za dobro, hkrati pa v zadovoljstvo njihovih staršev in starih staršev, ki vedo, da so otroci na varnem ob delu za dobrobit slovenske skupnosti.

Naslednje jutro je bilo nagovarjajoče dvigovanje slovenske zastave v slovenski sobotni šoli v Domu na Pristavi ter prepevanje slovenske himne Zdravljice iz grl otrok, njihovih staršev in obiskovalcev iz Slovenije. Kar mi se nam stori pri srcu, saj v domači Sloveniji take navade, ki neguje vrednoto domoljubja, ne poznamo več. Slovenci ohranjajte ta globok običaj ljubezni do domovine. Na pobudo ddr. Marije Stanonik so otroci z veseljem zapeli še vsem priljubljeno pesem Mi se imamo radi.

Prisrčno je bilo tudi doživetje v Rožmanovem domu starostnikov. Izjemno dolgoročno je bila zamisel pokojnega Hermana Zupana, da slovenska skupnost potrebuje tudi dom za starejše ljudi, ki za vsakodnevno življenje potrebujejo dodatno nego ter pomoč. Iz obrazov varovancev doma je sijala neizmerljiva sreča in duhovna umirjenost, ko sta naša duhovnika Ivan Albreht in Jože Dolenc darovala sveto mašo. Ob prepevanju slovenskih mašnih pesmi so se nam radostno pridružili s solzami v

očeh. Kot je dejal župnik Jože, Marija in Bog nas združujeta povsod, tudi v oddaljeni Argentini, ki je po drugi svetovni vojni na široko odprla vrata slovenskim izseljencem. Sprehod po pomladnem parku Rožmanovega doma nas je napolnil z mirom, ki ga je še povečal kip matere z ruto, v zahvalo slovenskim materam, ki so za Boga in svoje otroke darovale vse, kar so imele.

V nedeljo dopoldan pa vrhunec srečevanj s Slovenci v velikem Buenos Airesu – udeležba na osrednjem slovenskem dnevu, ki povezuje Slovence iz vseh domov. Letošnji je bil še poseben, saj smo se spominjali 70-letnice prihoda Slovencev v Argentino. Kot je dejal eden od govornikov, Argentina nas je sprejela in nam pustila popolno svobodo pri našem delovanju. Res je da nam država finančno ni pomagala, a za nas je bila pomembnejša svoboda, ki je mi v matični Sloveniji dolga leta nismo bili deležni. Cvetoče lipe na dvorišču, kot simbol slovenstva, so nadgradile naše druženje.

Sveto mašo je darovalo pet duhovnikov pod vodenjem gospoda Jureta Rodeta. Mogočno petje zbora pod vodstvom Marte Selan Brula je napolnilo ves prostor, petju so se glasno pridružili vsi udeleženci. »Kristus kralj vseh večnih časov« je donelo po prostoru, napolnilo naša srca in nas povežalo z našimi domačimi v daljni Sloveniji. Po končani maši je zbrane nagovorila slovenska veleposlanica gospa Jadranka Šturm Kocjan. Njene besede, da obžaluje povojne poboje, ki se po njenem ne bi smeli nikoli zgo-

dit, in hkrati jasno povedano pričakovanje, da mora sedanja slovenska država poskrbeti za dostojen pokop vseh pobitih in drugih žrtev, je božal misli vseh navzočih, ki si srčno želijo, da bi bil njen glas čim prej uslišan.

Vrhunec dneva pa je bila krstna uprizoritev velikotedenskega muzikala Kerigma, ki ga je napisal in uglasbil Martin Sušnik, igralci in drugi sodelujoči pa so ga pripravili pod neutrudljivim vodstvom Marte in Marcela Brule. Ko sem doma teden dni pred odhodom izvedel, kaj pripravljajo slovenski rojaki, sem bil za to izjemno hvaležen in v tem zaznal velik Božji blagoslov. Kot predsednik Muzejskega društva Škofja Loka sem namreč globoko vpet v dogajanje povezana z uprizoritvijo Škofjeloškega pasijona, še zlasti v dogodke, s katerimi v letih ko se pasijon ne uprizarja, ohranjamo tako imenovano pasijonsko kondicijo. Višek teh aktivnosti je bil vpis Škofjeloškega pasijona na UNESCO-v reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva, ki se je kot prvi slovenski vpis zgodil 1. decembra 2016 v Adis Abebi v Etiopiji. Po Božji previdnosti in usmiljenju sem bil udeleženec srečanja UNESCA in zelo globoko doživljal vse dogajanje. Kot reče no gre za prvi slovenski vpis, za kristjane pa je še bolj pomembno dejstvo, da je s tem v svetovno duhovno dediščino vpisano Kristusovo trpljenje in vstajenje kot temeljni ter osrednji gradnik naše vere.

Verska vsebina Kerigme zajema začetek Kristusovega javnega delovanja, njegov križev pot in surovo križanje, ki je prikazano s prizori iz znanega filma režiserja Mela Gibsona. Muzikal se zaključil z vstalim Jezusom, ki sreča Magdaleno, ki veselo novico razširi med Jezusove učence in vse ljudi. Veselo novico, ki nam daje upanje in vero v smisel našega bivanja na tem svetu. Neskončna srčnost vseh pevcev in igralcev, med katerimi prevladujejo mlade generacije, je nagovorila vse udeležence, ki so do zadnjega kotička napolnili veliko dvorano Slomškovega doma. Gromek in dolg stoječ aplavz na koncu je jasno izrazil naše

notranje občutke in hvaležnost. Dvomim, da smo v rodni Sloveniji zmožni pripraviti takšno uprizoritev. Mogoče na zunaj da, a velika srčnost igralcev, v katero je vgrajeno sedemdesetletno življenje in delo Slovencev v Argentini, vsekakor ni dosegljiva. Moja želja je, da bi v prihodnosti Kerigmo ponesli tudi v rodno Slovenijo. Kjer je vera je pot in s skupnimi prizadevanji se nam mogoče želja uresniči.

Kljub že znanim pričakovanjem ob ponovnem obisku Slovencev v Argentini, me je druženje z vami ponovno celovito prenovilo, me napolnilo z velikim upanjem v dobro, mi dalo nove moči za vsakodnevno življenje. Še zlati moči za prostovoljno delovanje v dobrobit širše skupnosti, ki je med vami neizmerljivo in navdušujoče. Preseči moramo občutke malodušja, ki nas prevečkrat prevevajo, in se pogumno podati na pot dobrohotnega delovanja. Naša dobra dela bodo pričela na boljše spreminjati tudi širše življenje v družbi, tako v Sloveniji, kot v Argentini in po vsem svetu.

Predragi argentinski Slovenci, v celoti se strinjam, da slovenski čudež v Argentini ni čudež, kot pravi akademik in pisatelj Zorko Simčič. Čudež je namreč posledica Božjega delovanja, neizmerne vsebine, ki ste jih ustvarili tukaj, pa so predvsem rezultat vašega neumornega in vztrajnega delovanja v slovenskih sobotnih šolah, srednješolskem tečaju, športnem in kulturnem delovanju v slovenskih domovih ... Vaše delovanje pa seveda izhaja iz vaše globoke osebnosti, ki jo brez strahu jasno in glasno izražate, na kar v rodni Sloveniji prevečkrat pozabljam. Tudi tukaj se lahko od vas veliko naučimo. Vaše geslo – »za vero, dom in domovino« - naj postane in ostane tudi stalnica našega delovanja.

Za vsa naša doživetja smo se šli v ponedeljek zahvalit Lujanski Mariji, nato pa nas je pot vodila v Mendoza, Tucuman in Salto, kjer se bomo srečevali s Slovenci, ki živijo v teh krajih.

Predragi Slovenci, hvala za vse, kar prispevate k rasti slovenske skupnosti. Nasvidenje do naslednjega srečanja. Naj vam Bog še naprej nakloni obilo darov in vas blagoslavlja.

Aleksander Igljčar, Godešič pri Škofji Loki

KOLENDAR

8. decembra ob 10:00

Prvo sveto Obhajilo otrok slovenskih šol Slovenska hiša

15. decembra ob 20:00

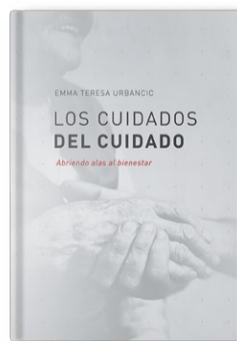
Kulturni večer SKA v Slovenski hiši

16. decembra

Božični koncert v San Martinu

16. decembra

Duhovna obnova za moške in žene ob 10.30 Slovenska hiša

Za božične praznike je knjiga lepo darilo!

LOS CUIDADOS DEL CUIDADO

je na razpolago!

Emi Urbančič Marušič

15 6369 8202

...ti jo približa!

BOŽIČNI KONCERT

v nedeljo, 16. decembra, ob 19. uri

sodelujejo:
Slovenski pevski zbor San Martín
vokalna skupina Mučacas
Zvončki

Lepo vabljeni!

COLEGIO SAGRADO CORAZÓN
RAMÓN CARRILLO 2349

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

OBLAK
ABERTURAS

Priloga s slikami

63. SLOVENSKI DAN 57. OBLETNICA SLOMŠKOVEGA DOMA 70-letnica društva Zedinjena Slovenija

KERIGMA | Popoldanski program

DOBRI VETROVI *Veter smisla*

Biti pripravljen vse izgubiti za to, kar je vredno in vsebuje smisel

Te dni sem po dveh letih spet na potovanju v Buenos Airesu, z izjemno skupino romarjev, pri Slovencih v Argentini.

Potovati 10.000 kilometrov daje človeku perspektivo. Kakšni, v Sloveniji navidezno pomembni problemi, se v luči južnoameriške stvarnosti sesujejo vase. Tudi pisanje tega uvodnika in dolg seznam službene e-pošte, ki me čaka zvečer, po koncu načrtovanih obiskov. Ko se spet spomniš, da izhajaš iz skupnosti ljudi, ki je v nekem trenutku vse izgubila, da je ohranila bistveno, vsaka stvar dobi pravo mesto.

Biti pripravljen vse izgubiti za to, kar je vredno in nosi v sebi smisel. Dejansko sprejeti izgubo, da vse pridobiš. Življenje, vero, svobodo, človečnost, čast, duhovne in kulturne korenine.

Bodi v besedah resničen, v dejanjih pa pravičen. Te besede Antona Martina Slomška so bile geslo slovenskega dne v Slomškovem domu. Kako težko se je tega gesla držati, ve vsak zase. A nujno je poskusiti vedno znova. Jordan B. Peterson je pred kratkim na obisku v Ljubljani poudaril pomembnost resnice kot temelj vsake prave rasti. Saj je izhajanje iz globlje resničnosti stvarnosti jez našemu nagnjenju k grehu. Saj le soočenje s smislom trpljenja ter z včasih bolečo, vendar zdravilno resnico omogoča, da se odrekamo izvirnemu »non serviam« (ne bom služil), ki je jedro greha.

Vrhunec slovenskega dne je bila krstna uprizoritev muzikala Kerigma, pasijonske spevoigre, ki so si jo zamislili in postavili na oder Slovenci, rojeni v Argentini. Med nastopajočimi so prevladovali mladi tretje in četrte generacije. Zakaj uprizoriti Kristosov pasijon ob 70. obletnici tako pomembnih dogodkov za življenje naših rojakov v Argentini? Odgovor je lahko samo eden: ni globlje sporočila za človeka, kot je blagovest, da Bog vsakega človeka tako ljubi, da je celo poslal svojega Sina v smrt, da bi nas odrešil suženjstva greha in nam z vstajenjem odprl pot v večno življenje.

Biti pripravljen vse izgubiti za to, kar je vredno in vsebuje smisel. To so naši begunci in njihovi potomci dokazali z življenjem. To je ključ, s katerim vse pridobimo za večnost. To je svež zrak s poti po slovenskem Buenos Airesu, nekoč imenovanem mesto Svine Marije Dobrih vetrov.

Tone Rode
Družina, 2. 12. 2018